

เอกสารแนบท้าย

ข้อจำกัดของโครงการพัฒนาโมเดลโลจิสติกส์การท่องเที่ยวโดยวิธีการวิเคราะห์คุณลักษณะของนักท่องเที่ยว
โดยใช้เทคนิคเหมืองข้อมูล

สรุปประเด็นข้อจำกัดของโครงการวิจัย ดังนี้

1. งานวิจัยนี้ใช้เทคนิค Data Mining ในการศึกษา เรื่องอุปสงค์การท่องเที่ยว โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลหลักของกระทรวงท่องเที่ยว ซึ่งมีการเก็บต่อเนื่อง สำหรับด้านอุปทาน ได้ใช้การศึกษาจากฐานข้อมูล CORPUS ซึ่งเป็นการรวบรวมรายชื่อกิจการที่จดทะเบียนจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้าและหน่วยงานอื่น ดังนั้นฐานข้อมูลทั้งสองฐานจึงเป็นข้อมูลทุติยภูมิ สำหรับการสอบถามนักท่องเที่ยวจากแบบสอบถามเป็นเพียงการสอบถาม (Verify) ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิเคราะห์อุปสงค์การท่องเที่ยว
2. จากการศึกษาด้านอุปสงค์การท่องเที่ยว ไม่ได้ศึกษาตัวแปรฤดูกาลว่ามีผลต่ออุปสงค์ ซึ่งนักวิจัยทราบว่า ฤดูกาลเป็นตัวแปรหลักของอุปสงค์ เช่นเดียวกับ ราคา รายได้ รายได้ในอนาคต และรสนิยม เป็นต้น โดยนักวิจัยได้เห็นแย้งว่าโดยปกติ Demand Function จะมีการสมมุติให้สิ่งอื่นๆ คงที่ (Other Thing Being Equal) ซึ่งถ้าใช้ Regression Analysis ตัวแปรที่มีนัยสำคัญคือ ราคา และรายได้ การที่ตัวแปรฤดูกาลไม่มีนัยสำคัญ เพราะไม่มีการเก็บในฐานข้อมูล ทำให้ไม่พบรูปแบบ (Pattern) ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่น ซึ่งมีแนวทางการแก้ไข ปัญหา 3 ทางคือ
 - ใช้การวิเคราะห์อนุกรมเวลา (Time Series Analysis) แต่นักวิจัยเห็นว่าเกินขอบเขตงานวิจัย และไม่เข้ากับการวิเคราะห์โดยเทคนิค Data Mining ซึ่งเน้นการค้นพบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ถูกจัดเก็บ
 - ถ้าต้องการศึกษา เรื่องฤดูกาลโดยเฉพาะอาจจะต้องมีการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามใหม่ เพื่อดูว่า ฤดูกาลยังเป็นตัวแปรที่มีนัยสำคัญต่ออุปสงค์การท่องเที่ยวหรือไม่ เพราะการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว นอกฤดูกาล นักท่องเที่ยวมาจากหลายประเทศ สายการบินต้นทุนต่ำทำให้นักท่องเที่ยวพิจารณาเรื่องราคาเป็นหลัก
 - การเก็บข้อมูลของกรมการท่องเที่ยวจะต้องปรับแบบสอบถามใหม่ เน้นเชิงคุณภาพ และเจาะกลุ่มลูกค้าที่มีศักยภาพ
3. ในด้านอุปทานหรือโลจิสติกส์การท่องเที่ยว ใช้ข้อมูลจากธุรกิจที่จดทะเบียนกับหน่วยงานต่างๆ พบว่าประเทศไทยยังมีความเข้มงวดในเรื่องประเภทธุรกิจ บางธุรกิจมีการจดทะเบียนครอบคลุมหลายด้าน สามารถเปลี่ยนไปทำธุรกิจอื่นได้ บางธุรกิจมีอายุสั้นมาก ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเปลี่ยนแปลงการทำธุรกิจได้ตลอดเวลา
4. สำหรับด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว นักวิจัยเห็นว่าระบบ โลจิสติกส์ไม่ได้จำกัดเฉพาะเรื่องการเดินทาง แต่ โลจิสติกส์สามารถแบ่งเป็นหลายระดับ ตั้งแต่ระดับจุลภาค มหภาค การเป็นเครือข่าย และการเชื่อมโยงในระดับโลก ซึ่งจำเป็นต้องศึกษาในรายละเอียดเพิ่มเติม แต่เนื่องจากฐานข้อมูล CORPUS ไม่ได้เก็บข้อมูลด้านจำนวนบุคลากร แต่เป็นการเก็บข้อมูลด้านงบลงทุน ขนาดธุรกิจ และประเภททางธุรกิจ กำลังคนในธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นงานวิจัยที่น่าศึกษาเพิ่มเติม เพราะพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวอิสระมีจำนวนมากขึ้น การตอบสนองความต้องการนักท่องเที่ยวจะต้องมีการปรับเปลี่ยนผู้ให้บริการ รวมถึงปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในบางสถาบันที่ยังไม่มีการใช้เทคโนโลยีเป็นพื้นฐานในการทำธุรกรรม

5. ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์และอุทยานด้านโลจิสติกส์การท่องเที่ยว โดยปกติอุปสงค์เป็นตัวกำหนดอุปทาน ถ้านักท่องเที่ยวมีอุปสงค์ด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการและภาครัฐจะพยายามหาวิธีที่จะตอบสนองอุปสงค์ดังกล่าว ทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก การจัดหาอุปทาน การให้สารสนเทศ และการอำนวยความสะดวกในการเข้าถึง และในทางตรงข้าม ถ้าอุปทานมีความพร้อมก็จะทำให้นักท่องเที่ยวบางกลุ่มต้องการเข้าไปท่องเที่ยวถ้าแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีสิ่งน่าสนใจ และศักยภาพเพียงพอ ดังนั้นการสร้างคุณภาพระหว่างอุปสงค์และอุปทานจึงมีความสำคัญ
6. งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาเชิงสหวิทยาการซึ่งมีการรวมหลายศาสตร์เข้าด้วยกัน ได้แก่ การท่องเที่ยว การท่องเที่ยวออนไลน์ (e-Tourism) โลจิสติกส์ เศรษฐศาสตร์ ระบบสารสนเทศ ปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligent: AI) และการเหมืองข้อมูล (Data Mining) ขณะเดียวกันงานวิจัยก็มีการกำหนดขอบเขตงานวิจัยไว้ จึงทำให้ต้องมีการบูรณาความรู้จากหลายศาสตร์ แต่จำกัดโดยขอบเขตของงานวิจัย จึงทำให้บางเรื่องที่ผู้ตรวจผลงานต้องการทราบไม่สามารถหาคำตอบได้จากข้อจำกัดในเรื่องการใช้อุปกรณ์ข้อมูลที่ใช้กับเทคนิค Data Mining